

Beleidsplan

Sociale Veiligheid

(Inclusief stappenplan gedragsprotocol)

Schooljaar 2025-2026

1. Inleiding

Goede leerprestaties kunnen bereikt worden als leerlingen en leerkrachten met plezier naar school gaan. Een veilig klimaat en een prettige sfeer dragen hier sterk aan bij. Respect voor elkaar staat bij ons hoog in het vaandel en algemene fatsoensnormen en goede omgangsvormen zijn onmisbare elementen.

Per 1 augustus 2015 is de Wet op Sociale Veiligheid, ook wel bekend als de 'antipestwet', in werking getreden. Met deze wet worden schoolbesturen verplicht zorg te dragen voor de sociale veiligheid op hun scholen. Zij mogen zelf bepalen hoe zij dit aanpakken. Voor ons aanleiding om ons pestprotocol en gedragsprotocol volledig te herzien en samen te brengen in dit 'beleidsplan sociale veiligheid'.

De wet vraagt ons om de volgende punten op te nemen in ons beleid:

- Het voeren van sociaal veiligheidsbeleid.
- Het beleggen van de volgende taken bij een persoon: coördineren van het beleid ten aanzien van pesten en fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten.
- De monitoring van de sociale veiligheid (Vensters) van kinderen, zodanig dat het een actueel en representatief beeld geeft. Hieronder valt ook het welbevinden van kinderen.

Uitgangspunten:

- Het belang van een sociaal veilige omgeving wordt door alle betrokkenen erkend.
- Pesten en grensoverschrijdend gedrag wordt door alle betrokkenen erkend als een ernstig probleem.
- Alle betrokkenen spannen zich gezamenlijk in om pest-, grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.
- Alle betrokkenen zijn alert op pest-, grensoverschrijdend gedrag en signaleren dit op tijd.
- Als pesten en/of grensoverschrijdend gedrag voorkomt nemen alle betrokkenen duidelijk stelling tegen dit gedrag en ondernemen actie.
- Alle betrokkenen volgen de procedure zoals beschreven in dit beleidsplan.

In dit beleidsplan lees je onze visie op sociale veiligheid, vind je de definitie van pesten en grensoverschrijdend gedrag, zie je hoe we ernaar streven om een sociaal veilig

schoolklimaat te realiseren, lees je hoe we pestgedrag signaleren en herkennen en welke aanpak en begeleiding we hanteren.

2. Visie

Wij vinden het belangrijk dat kinderen op een zelfbewuste manier in het leven staan. Aandacht, respect en samenwerken vinden wij hierbij belangrijke items. Wij willen de kinderen een brede kennis over en een verantwoordelijkheidsbesef voor de samenleving meegeven. We leren onze kinderen om op een rechtvaardige en vreedzame manier met verschillen om te gaan. De uniciteit, authenticiteit en identiteit van de kinderen staat bij ons hoog in het vaandel. We leren onze kinderen om op een rechtvaardige en vreedzame manier met verschillen om te gaan.

3. Wat is pesten en/of grensoverschrijdend?

We spreken van pesten of grensoverschrijdend gedrag wanneer sprake is van systematisch geweld (lichamelijk, verbaal of non-verbaal) van een kind of een groep kinderen ten opzichte van één of meerdere kinderen, die niet in staat is/zijn zichzelf te verdedigen. Bij pesten gaat het om een combinatie van machtsverschil, schade, duur en herhaling:

- Machtsverschil:
De gepeste is jonger, kleiner, verbaal of fysiek minder sterk, heeft minder macht en minder vrienden.
- Schade:
Door het pesten ontstaat lichamelijke, geestelijke of materiële schade.
- Duur:
Het pesten houdt niet na één keer op, maar gebeurt vaker of houdt langere tijd aan.
- Herhaling:
Het gaat vaak om dezelfde pester(s), die het op één slachtoffer hebben voorzien. Het pesten gaat niet vanzelf over.

Vormen van pesten en grensoverschrijdend gedrag

We geven hieronder een aantal voorbeelden van pestgedrag;

- Iemand wordt structureel aangesproken met een (voor het gepeste kind kwetsende) bijnaam.
- Structureel opmerkingen maken met een kwetsende ondertoon
- Een ander opzettelijk beledigen
- Een ander voortdurend de schuld geven
- Kwetsende opmerkingen maken over het uiterlijk van een ander
- Briefjes over iemand doorgeven
- Iemand buitensluiten of negeren
- Iemand nadoen om hem/haar opzettelijk belachelijk te maken

- Een ander kleineren
- Iemand bedreigen en/of chanteren
- Vaak schelden en/of schreeuwen tegen een ander
- Iemand voor schut zetten of vernederen
- Een ander hinderlijk achtervolgen van en naar school
- Bezittingen afpakken en/of vernielen
- Fysiek geweld gebruiken, zoals spugen, schoppen en slaan
- Cyberpesten

4. Het realiseren van een sociaal veilig schoolklimaat

Op de OBS Holendrecht zijn we van mening dat ‘voorkomen beter is dan genezen’. Daarom werken wij vanuit een vreedzame en verantwoorde pedagogische manier. Een goed en veilig pedagogisch klimaat is een belangrijk uitgangspunt van ons onderwijs. De rol van elke medewerker binnen onze school is hierbij van cruciaal belang. Medewerkers van onze school zorgen voor een gestructureerde, uitdagende en veilige leef- en leeromgeving. Ze tonen oprechte belangstelling voor de kinderen en spreken hen aan op een positieve en bemoedigende toon. Ze zorgen voor interactie met en tussen de kinderen.

Bij het pedagogisch handelen, kijken we kritisch naar onszelf. We bevragen elkaar op onze persoonlijke waarden (onze persoonlijke overtuigingen en opvattingen die maken dat we handelen zoals we handelen). Deze waarden vormen het persoonlijke interpretatiekader van een mens. Achter elk waarde zit een apart verhaal. Ze zijn gevormd in de loop van de tijd. Daarom zijn zij voor ieder individu uniek. Wanneer wij zicht hebben op onze eigen persoonlijke waarden, kunnen we er dienend zijn voor de kinderen, zonder dat de relatie vertroebeld wordt. Pedagogische tact vinden wij belangrijk in het werken met de kinderen. Door het gebruiken van pedagogische tact, doen we op het goede moment het juiste, in de ogen van alle betrokkenen. Een kind heeft vertrouwen nodig van zijn omgeving om zelfvertrouwen te ontwikkelen. Een kind heeft vertrouwen nodig van zijn leerkracht om vanuit zelfvertrouwen aan het werk te gaan. Daarvoor is het nodig dat de leerkracht de volledige verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen handelen. Dus niet zeggen dat we de verkeerde kant op gaan en meelopen, maar ‘omdraaien’ en doen wat nodig is!

Op school zijn er heldere en eenduidige regels en afspraken vanuit 'De Vreedzame School', zowel op schoolniveau als binnen de groep. Samen dragen we zorg voor het geheel. De kinderen dragen mede de verantwoordelijkheid voor het harmonieus en verbonden samenleven op school en in de groep. De leerkracht spreekt het vertrouwen uit naar een kind en ondersteunt het door het uit te dagen in de zone van de naaste ontwikkeling. Het gesprek met het kind neemt een belangrijke plek in binnen de school. We nodigen kinderen uit om te reflecteren op het eigen gedrag en het eigen leerproces. Dit vraagt om een veilig, pedagogisch klimaat waar iedereen zich welkom voelt.

Onze interne begeleiders dragen op verschillende manieren bij aan het pedagogisch handelen van de leerkrachten. Zij ondersteunen individuele teamleden bij hun vragen op gebied van gedrag. Ook dagen zij de leerkrachten uit om kritisch naar zichzelf en hun persoonlijke waarden te kijken.

Op de OBS Holendrecht werken wij vanuit de grondwet van 'De Vreedzame School' en dit zie je terug in de school, omdat:

- Wij ervoor zorgen dat iedereen zich veilig voelt
- Wij conflicten samen oplossen
- Wij zorgdragen voor de omgeving
- Wij elkaar helpen
- Wij ervoor zorgen dat iedereen erbij hoort en zichzelf kan zijn

Dit zien we op de volgende manieren terug in ons gedrag:

- Ik ben rustig in de school
- Ik ben netjes en voorzichtig met alle spullen op school
- Ik gedraag me en ben vreedzaam
- Ik groet de ander en groet terug
- Ik luister naar alle mensen in en om de school

Concreet betekent dit het volgende op onze school:

- Wij gebruiken geen schuttingtaal, obscene gebaren, schreeuwen niet en staan fysieke daden ten opzichte van anderen niet toe
- Wij gaan zorgvuldig met eigen spullen en die van anderen om en hebben zo zorg voor onze leefomgeving
- Wij lossen ruzies, conflicten en meningsverschillen op door met elkaar in gesprek te gaan
- Wij roddelen niet over anderen en wij praten eerlijk en rechtstreeks tot de betrokkenen
- Wij accepteren geen pestgedrag
- Wij noemen elkaar bij de naam en gebruiken geen bijnamen
- Wij zorgen ervoor dat een conflict van/met anderen niet (verder) escaleert
- Wij zijn verantwoordelijk voor onze daden en kunnen daarop worden aangesproken
- Wij komen op tijd
- Wij lopen, met of zonder begeleiding, rustig door het schoolgebouw
- Wij groeten elkaar
- Wij vinden dat deze regels op school en daarbuiten gelden

5. Aanpak en begeleiding

Welke maatregelen kunnen getroffen worden als kinderen zich structureel niet aan de regels en afspraken houden? Daarbij maken wij onderscheid tussen storend-, en grensoverschrijdend gedrag richting medeleerlingen of medewerkers van onze school.

Stappenplan bij storend gedrag:

Wij gaan ervan uit dat kinderen zich zodanig gedragen dat het lesgeven door de leerkracht doorgang kan vinden. Wanneer kinderen hierin storend gedrag vertonen, zullen wij de procedure m.b.t. storend gedrag volgen.

Concreet zien wij het volgende gedrag als storend:

- Door de instructie heen praten
- Praten tijdens stil werken
- Onnodig lopen door de klas
- Werkafspraken niet nakomen
- Andere kinderen storen

De procedure die wij op school hanteren, is als volgt:

- Leerling krijgt eenmalig een waarschuwing over het storende gedrag.

- Leerling wordt bij de tweede waarschuwing alleen gezet (binnen de klas).
- Leerling wordt bij de derde waarschuwing naar een andere groep gebracht, waar het werk wordt afgemaakt.
- De ouders/verzorgers worden door de groepsleerkracht, na de tweede waarschuwing, op de hoogte gebracht van de incidenten en van de genomen maatregel.
- De leerkracht maakt een aantekening in het leerling dossier in Parnassys.

Bij veelvuldig en storend gedrag bij leerkrachten en/of andere medewerkers kan, na overleg tussen directie en de eigen groepsleerkracht, besloten worden om kinderen preventief, tijdelijk uit een groep te plaatsen. De ouders worden hier van tevoren over ingelicht.

Stappenplan bij grensoverschrijdend gedrag:

Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan wij al het gedrag dat niet in overeenstemming is met de waarden en normen in onze maatschappij en dus ook niet in overeenstemming met de visie op onze school.

Concreet zien wij het volgende gedrag als grensoverschrijdend:

- Pesten
- Bedreiging
- Lichamelijk en/of verbaal geweld
- Agressie
- Discriminatie
- Ongewenste intimiteiten
- Stelen
- Vernieling
- Schelden
- Arrogant en/of respectloos gedrag

De consequenties van grensoverschrijdend gedrag:

Kinderen krijgen altijd de mogelijkheid om weer met een schone lei te starten. Echter, niet tot in het oneindige. Bij grensoverschrijdend gedrag krijgen kinderen uiteraard de kans om zich te herstellen.

De procedure die wij op school hanteren is als volgt:

Eerste waarschuwing bij grensoverschrijdend gedrag:

De leerling wordt door de leerkracht op de hoogte gebracht van het grensoverschrijdende gedrag en krijgt te maken met de consequentie passend bij dat gedrag. Dit kan zijn gedurende een dagdeel of een hele dag geplaatst worden in een andere groep.

De ouders worden van het grensoverschrijdende gedrag op de hoogte gesteld. Dit gebeurt telefonisch. Wanneer de leerkracht de melding telefonisch heeft gedaan, wordt er aansluitend een mail gestuurd met een korte weergave van het gesprek. De leerkracht legt de maatregel vast in het daarvoor bestemde formulier en voegt dit toe aan het Parnassys dossier. Tevens worden de intern begeleider en de directie op de hoogte gesteld.

Tweede waarschuwing bij grensoverschrijdend gedrag:

De leerling wordt wederom door de leerkracht gewezen op het grensoverschrijdende karakter van zijn of haar gedrag en krijgt te maken met de consequentie passend bij dat gedrag.

Ouders worden wederom op de hoogte gebracht van het grensoverschrijdende gedrag van hun zoon of dochter. Dit gebeurt telefonisch. Wanneer de leerkracht de melding telefonisch heeft gedaan, wordt aansluitend een mail gestuurd met een korte weergave van het gesprek. De leerkracht legt de maatregel vast in het daarvoor bestemde formulier en voegt dit toe aan het Parnassys dossier. Tevens worden de intern begeleider en de directeur op de hoogte gebracht. De directeur nodigt ouders uit voor een gesprek. Het gedrag van de leerling staat centraal. Hoe kan de leerling geholpen worden om het gedrag te veranderen? Wat kunnen de ouders doen? Wat kan de school (nog) doen?

Derde waarschuwing bij grensoverschrijdend gedrag:

De leerling wordt door de leerkracht gewezen op zijn of haar grensoverschrijdende gedrag en krijgt te maken met de consequentie passend bij dat gedrag. Ouders worden op de hoogte gebracht van de herhaling van het gedrag. Dit gebeurt telefonisch. Wanneer de leerkracht de melding telefonisch heeft gedaan, wordt aansluitend een mail gestuurd met een korte weergave van het gesprek. De leerkracht legt de maatregel vast in het daarvoor bestemde formulier en voegt dit toe aan het Parnassys dossier. Tevens worden de intern begeleider en de directeur op de hoogte gebracht. De directeur nodigt ouders uit voor een gesprek. Er volgen direct passende maatregelen op het grensoverschrijdende gedrag. De time-out maatregel is van kracht. De leerling mag de volgende dag niet op school komen. De maatregel wordt vastgelegd in het daarvoor bestemde formulier.

Het College van Bestuur en de leerplichtambtenaar worden op de hoogte gebracht van de genomen maatregel.

Directie en team OBS Holendrecht

Amsterdam, september 2025